

Bortgang af den nuværende Forstander, Professor Keller. En saadan Nedlæggelse af disse Anstalter vilde være en Kalamitet, det kunde ligefrem ikke lade sig gøre. Jeg antager, at Staten maatte træde til paa en eller anden Maade, i alt Fald foreløbig, for man kunde ikke lade disse staftels aandsfuge ligge paa Gaden. Det har altsaa været dette Duffe, som har bejælet alle Faktorer i Retning af, at der endelig gennem denne Lov maatte skaffes disse Anstalter, som danne den ene Halvdel af de Anstalter, vi overhovedet have til aandsfuges Oplærelse — den anden Halvdel er Gamle Bakkehus, Ebberødgaard — en fast og sikret Situation, og at der ogsaa gennem dette Forslag kunde aabnes Udsigt til en Sammenmelting, saa at man kunde faa den hele Institution samlet, maa fra alle Sider betragtes som det ønskeligste Endemaal. Altsaa, om denne Sags Realitet er man enig fra alle Sider. Imidlertid har Stæbnen hidtil ikke villet, at Lovforslaget skulde kunne gennemføres. Det er kommet til at støde an paa 2 Punkter, som den højtærede Minister fremhævede, og som ere indsatte i Forslaget af det andet Ting, men som Nægeringen og dette Ting ikke have ment at kunne tiltræde, og om hvilket jeg ogsaa nu maa udtale, at jeg ikke vil kunne tilraade dette Ting at tiltræde Bestemmelserne saaledes, som de ere vedtagne, af principielle Grunde, som ofte nok ere gentagne og ogsaa berørte af den højtærede Minister, hvorfor jeg ikke skal komme videre ind derpaa. Men uagtet jeg altsaa meget maa ønske, at Landstinget fastholder sit tidligere indtagne Standpunkt med Hensyn til disse 2 Punkter, vil jeg dog ikke opgive Haabet om, at det maa kunne lykkes at komme ud over den Vanstælighed, der ligger i, at Landstinget paa disse 2 Punkter har udtalt og sandsynligvis vil vedblive at udtale en Anstæelse, der er stik modsat den, der er udtalt af det andet Ting. Jeg vil ikke opgive Haabet om, at der maa kunne findes en Løsning, hvorved Hovedformaalet, det reelle Formaal for Loven, kan naas, og at Landstinget og Folketinget maa kunne mødes, saa at Landstinget ikke kommer til at give til Pris de principielle Betæneligheder, som det maa have paa disse Punkter. Bestræbelser i den Retning bleve, som det navnlig vil være alle tidligere Medlemmer af Tinget bekendt, udfoldede, og med stor Ihærdighed forsøgte ved Slutningen af forrige Samling i et Fællesudvalg. Dette Fællesudvalg kom imidlertid ikke til at afgive nogen Betæneling, men uagtet jeg ikke var Medlem af Fællesudvalget, fulgte jeg dog saaledes med

i Forhandlingerne, at jeg ved, at man meget nær var kommen til en Løsning, som kunde været tiltraadt fra alle Sider. En uheldig Stæbne vilde imidlertid ikke, at det skulde lykkes den Gang, men jeg vil haabe, at det høje Ting vil fortsætte sine Bestræbelser i den Retning. Uagtet jeg derfor under andre Omstændigheder ikke vilde have betragtet det som naturligt at henvise dette Lovforslag til et Udvalg, da det er saa gennemarbejdet og gennemdyrket fra Landstingets Side, som det er, vil jeg dog senere tillade mig at foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg for at se, om det dog ikke skulde lykkes gennem dette at komme til at overvinde de Vanstæligheder, som have stillet sig i Vejen for, at et i øvrigt saa nyttigt og heldbringende Lovforslag som dette ikke hidtil har kunnet bringes til Ende.

Th. Nielsen: Det er jo ikke ret mange Aar siden, at Offentligheden overhovedet kom til at kysse sig med Landsfugeagen, og det er endnu færre Aar siden, at Staten begyndte at tage sig af den. Det kan derfor ikke undre, at der har været en ikke ringe Gamlen i denne Sag. I Begyndelsen, nemlig i 50erne, var man af den Mening, at Skolen var Hovedsagen, og at man muligvis kunde saaledes bearbejde eller rettere paavirke de aandsfuge, at de kunde blive omtrent normale, men det er man for længst kommen fra og kommen over til mere at betragte Sagen som ikke hørende under Pædagogerne, men derimod under Lægerne. Derfor er det muligvis ogsaa en Feil, at denne Sag ikke forterer under Justitsministeriet i Stedet for under Undervisningsministeriet; det er en Sag, der aabenbart har mange Berøringspunkter med Sindssygeanstalterne. Man er efterhaanden kommen til mere at faa De for den menneskelige Glendighed, som man ikke kendte, før man fik disse Individier frem for Dagens Lys. Dette skal jeg dog ikke komme ind paa, men jeg har sin nævnt det som en Bemærkning, møntet paa Fremtiden, da jeg vel ved, at det er lovlig sent — efter det Standpunkt, paa hvilket Lovforslaget nu befinder sig — at forhandle om det.

Denne Sag er jo gennemarbejdet saa stærkt, at næppe ret mange Sager ere gennemarbejdede saaledes. Oprindeligt var Opfattelsen baade hos Kommissionen og hos Udvalget, her og hos Ministeren, at man skulde se at faa denne Institution gjort til en Statsanstalt. Det var ogsaa den ærede Ministers Forslag, og jeg tør vel tilføje, at oprindeligt var ogsaa et Flertal i Udvalget for denne Opfattelse. Naar man altsaa nu